

Protestantse Kerkbode

van / voor alle gemeenten van de Protestantse Kerk Nederland in de provincie Groningen.

Voortzetting van de Groninger Kerkbode.

Uitgave: Luinstra Uitgeverij b.v. - Veldstreek 15 - 9354 VA Zevenhuizen

2 GELOOFSGETUIGE

3 VOOR DE JEUGD

8 KERK & DETAIL

9 MAARTEN LUTHER,
REBEL VAN DE GENADE

JEZUS EN HEERSEN

Reinder Tuitman

'Jezus zal heersen waar de zon gaat om de grote aarde om', zo begint Lied 871 in ons Liedboek. Velen onder u zullen dit met vreugde en instemming en meerdere malen hebben gezongen. Mogelijk met veel schwung vanwege de eenvoudige, vlotte melodie in een strakke vierkwartsmaat. Eenzelfde ietwat strijdbare woorden klinken in Lied 769: 'Eens als de bazuinen klinken....., ja en amen wordt gezegd, Heer, dan is uw pleit beslecht'. In een niet meer in het Liedboek voorkomend gezang dat voorheen graag werd gezongen: 'Want nu de Heer is opgestaan, nu vangt het nieuwe leven aan', klinkt eveneens een zekere jubelstemming door.

Dit soort 'overwinningsliederen' doet het goed, getuige ook het aantal keren dat ze worden gezongen in het EO-programma 'Nederland Zingt'.

Ik heb de indruk dat we deze liederen zingen vanuit een gevoel van: hoe dan ook, Jezus is de baas! Met iets gedragener woorden: Jezus is de Koning, hij is de Heer van de kerk, zelfs de Heer van de wereld. Is er iets mis met zulk overwinningsgevoel? Zegt Jezus niet zelf: 'Mij is alle macht gegeven in de hemel en op de aarde'? Zo spreekt hij zijn leerlingen immers toe, na zijn opstanding? (Matteüs 28: 18). Letten wij op wat hij daarna – als een soort gevolgtrekking – daaraan toevoegt: 'Ga dus op weg en leer de volken dat ze zich moeten houden aan alles wat ik jullie opgedragen heb'. Anders gezegd: Als jullie die volken 'dat' - in Joodse begrippen de Torah - niet leren, tja, dan kan ik niet alle macht verkrijgen.....

Bovenstaande brengt ons terug naar het woord 'heersen', naar de macht die daarmee wordt verondersteld.

Laten we eens zien wat Lied 871 nog meer te berde brengt: 'lofzang uit de kindermund', 'bevrijde gevangenen', 'rust voor vermoeiden', 'armen die leven in overvloed'. Zijn we met deze opsomming niet ver verwijderd van 'heersen' en 'macht'? En ... waar is dan toch dat 'nieuw begin' dat in dit lied bezongen wordt? En... wanneer en waar zou dan toch dat 'pleit beslecht' zijn waarmee het eerste couplet van Lied 769 eindigt? Zou dat niet zijn wanneer diegenen mogen spreken die altijd 'gedwongen werden te zwijgen', die 'door de wereld werden geweerd'?

We vieren binnenkort – op 10 mei – Hemelvaart. Weet u nog, weet u wel: 'vaart Hij op naar 's hemels troon'? En: 'alle macht is Hem gegeven'? Daar hebben we alwéér dat woordje 'macht'! Klopt dat dan niet? Zou Jezus niet de koning van de wereld zijn? Ik moet denken aan wat Jezus zegt tijdens het verhoor door Pilatus: 'Mijn Koningschap is niet van deze wereld' (Johannes 18: 36). Begrijpen we deze woorden nog altijd niet? Koning – naar ons begrip - worden,

dat had Jezus al veel eerder kunnen bereiken als hij het volk hun zin had gegeven. Na het teken van het brood, waarbij vijfduizend man mild en wel gevoed worden, krijgt hij in de gaten dat die mensen hem tot koning willen uitroepen, ze dwingen hem zelfs om mee te gaan. Hij echter trekt zich terug op de berg, alleen, zo lezen we (Johannes 6).

Ik denk dat Jezus – echte Jood die hij is – goed weet wat een koning, zoals hem dat voor ogen staat, geacht wordt te doen. De psalmist geeft dat al aan in Tenach: redding bieden aan de armen, recht doen aan de zwakken, zijn volk rechtvaardig besturen (Psalm 72). In deze psalm zingt Salomo over de rechtvaardige die zal bloeien, bergen die vrede brengen. Wanneer dat realiteit wordt, dán heerst Jezus 'waar de zon gaat om de grote aarde om'. Niet voor niks wordt deze psalm wel de 'Koningspsalm' genoemd.

De realiteit die zo'n koning tot stand mag brengen is niet iets van de toekomst. Vandaag al zien we rechtvaardigen bloeien, horen we de lof van God uit de kindermund klinken, ervaren we dat gevangenen – wijzelf! - bevrijd worden uit de slavernij, uit het huis van de dood. We vierden dat afgelopen Pasen en leven sindsdien dat nieuwe leven. Dat ving aan, het vangt nog steeds aan! Dán kunnen we ook Hemelvaart vieren.

Nieuwe leven, hoor ik u denken? En ik hoorde het onlangs iemand zeggen: 'Ons nieuwe leven begint na ons sterven, door de dood gaan wij het nieuwe leven binnen'.

Jammer, dat het rijk van Jezus Christus met deze redenering zo naar voren, naar de toekomst wordt verschoven; wij zijn toch mét Christus opgestaan, opgestaan tot een nieuw leven, hier en nu? Anders gezegd, met de apostel Paulus, die spreekt van: 'de oude mens afleggen en de nieuwe mens aantrekken' (Kolossenen 3: 9, 10).

Je staat versteld waartoe zo'n nieuwe mens in dat nieuwe leven is staat is: hij helpt een arme sloeber, zij helpt een weduwe vooruit, hij zet zich in als vrijwilliger, zij bemoedigt de buurvrouw, hij legt even zijn hand op iemands arm. Kortom, zó wordt gerechtigheid gedaan. Zó is het rijk van Christus onder ons.

Nee, we horen geen wapengekletter, de Koning van de wereld liet daadwerkelijk zien wat hij onder heersen verstaat: dienen! Dát deed hij in zijn leven en tot in zijn sterven. Zó vervulde hij die profetische Psalm 72.

Nog even terug naar dat 'heersen'. U kent de uitdrukking: er heerste een diepe stilte. Zo'n stilte wordt als weldadig ervaren. Ik meen dat Jezus' manier van heersen daar aardig bij in de buurt komt...

Reinder Tuitman (Middelstum) is hoofdredacteur.

heersen: dienen; nieuw leven!

